سودانی: حکومەت لە ساڵی یەکەمیدا دەستکەوتی زۆری بەدەستهێناوە

ئەمڕۆ شەممە محەممەد شیاع سودانی سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران دووپاتیکردەوە سەربەخۆیی بڕیاردانی نیشتمانی لە پێشەنگی پرەنسیپەکاندایە، هاوکات ئاماژەی بەوەدا کە حکومەت لە ساڵی یەکەمیدا دەستکەوتی زۆری بەدەستهێناوە. سەرۆك وەزیران لە وتارەکەیدا لە میانی کۆنفرانسی حەوتەمین کۆنفرانسی باڵیۆزەکانی عێراق کە لە بەغدا بەڕێوەچوو ڕایگەیاند : ڕووخساری عێراق وتار و هەڵوێستی لەسەر پرسە بنەڕەتییەکان و بەرژەوەندییە ئابوورییەکان و هاوبەشییەکانی نوێنەرایەتی بڕبڕەی پشتی کاری دیپلۆماسی بیانی دەکەن. ئاماژەی بەوەشکرد : وەزارەتی دەرەوە قەڵەی دیپلۆماسی عێراقە، هەروەها ئەو دامەزراوەیەی دەنگی وڵاتەکەمان و هەڵسەنگاندنی ئێمە بۆ بارودۆخەکان دەگەیەنێت، جەختیشیکردەوە بەرژەوەندی نیشتمانی و چەمکەکانمان لە دادپەروەری، ئاشتی، دراوسێیەتی باش و هاوبەشی ئابووری لەم پەیوەندییانەدا. ناوبراو ئاماژەی بەوەکرد کە پرەنسیپەکانی سیاسەتی دەرەوەی عێراق بەهێزترە لەهەموو گۆڕانکارییەکانی هەلومەرج و مەیلە هەلومەرجییەکان ولەرێگەی مامەڵەکردنی سرەتاییمان لەگەڵ پرسەکانی ناوچەکە وجەختیشی کردەوە کە پرسی فەڵەستین نوێنەرایەتی دامەزراوترین وسەقامگیرترین دیمەن لەهەڵوێستەکانماندا دەکات وچونکە مافی هەمیشەیی زەوی داگیرکراو و شوێنە پیرۆزەکانە.

ناوبراو لە درێژەی قسەکانیدا وتی: هەڵوێستی مەرجەعەکانی ئایینییە جیاوازەکان وەبیر دێنینەوە کە

لە پێش هەموویان هەڵوێستی مەرجەعی باڵایە لە نەجەف کە نوێنەرایەتی درێژکراوەیەکی سروشتی هەڵوێستەکانی پێشووی نەجەف دەکات سەبارەت بە پرسی فەڵەستین. ناوبراو لە درێژەی قسەکانیدا وتی: ئەمە لە یەکەم ڕۆژی دەستدرێژییەکانەوە زۆر بە ڕوونی هەڵوێستی فەرمی خۆمان دەربڕی، لە لوتکەی قاهیرەشدا پشتڕاستمان کردەوە، لە پەیوەندییەکانمان لەگەڵ بەرپرسانی وڵاتانی دیکەش دووبارەی دەکەینەوە و ووتیشی: هەڵوێستی ڕوونمان هەیە پێویستی ڕاگرتنی دەستدرێژییە و ڕێگریکردنە لەوەی ناوچەکە بخلیسکێتە ناو شەڕێکەوە کە فراوانتر دەبێت و ناوەستێت. جەختیشی لەوە کردەوە کە هەرکەسێك ئارەزووی ئەوە دەکات ئەمە ڕووبدات، دەبێت کار بۆ ئاگربەستێکی دەستبەجێ بکات، جەختیشی لەوە کردەوە کە دەبێت کاربکەین بۆ کردنەوەی ڕێڕەوی مرۆیی بەپەلە، بە بەشداریی هەموو وڵاتان، بۆ ئەوەی خەڵکی غەززە ڕزگار بکەین. ناوبراو لە درێژەی قسەکانیدا وتی: بانگەوازەکەمان بۆ دامەزراندنی سندوقی پشتیوانی فەڵەستین بەو ئاراستەیە بوو، چونکە ئەوەی لە غەززە ڕوودەدات تاقیکردنەوەیەکی ئەخلاقی و مرۆییە بۆ هەموو مرۆڤە ئازادەکانی جیهان و ئاماژەی بەوەشکرد کە ئەو کۆمەڵکوژییانەی دژی منداڵان و ژنان لە غەززە شکستی کۆمەڵگەی نێودەوڵەتی لە ئەنجامدانی ڕۆڵی خۆی پشتڕاست دەکەنەوە. جەختیشی کردەوە: کە سەربەخۆیی بڕیاری نیشتمانیی ئەمە لە پێشەنگی ئەو بنەمایانەی باسی دەکەین و ئاماژەی بەوەشدا دەوڵەت بەرپرسیارە لە بڕیاردانی گەورە بەپێی دەستوور و لەسەر بنەمای بەرژەوەندی باڵای عێراقییەکان. لە کۆتاییدا وتی: ئەمە قەناعەتمان دووپات دەکەینەوە لە چارەسەرکردنی ناکۆکییەکان لە ڕێگەی دیپلۆماسییەوە، مەبەستیشمان لە ناکۆکییەکانمان و ناکۆکی ناوچەکەیە و جەختیشی لەوە کردەوە کە لە بەرژەوەندی عێراقدایە وڵاتانی دراوسێ بەشداری گفتوگۆیەکی پاڵپشتیکراو بکەن بۆ پتەوکردنی پەیوەندییەکانی خەڵك بۆ ئەوەی چارەسەرە سیاسییەکان ببنە مومکین. ناوبراو لە درێژەی قسەکانیدا وتی: هەر ناکۆکییەکی سنووری یان ڕێکارەکان لەگەڵ برایان و دۆستاندا لە عێراقییەکان لێبوردەیی بە گفتوگۆ و ئاڵوگۆڕی بیروڕا دەبینێتەوە، هەروەها نیەت و ئیرادەیەکی بەهێز بۆ چارەسەرکردن و گوتیشی: ئەمە بەردەوامین لە دۆزینەوەی چارەسەرەکان کە لەگەڵ مێژووی پەیوەندییەکان و ڕێزگرتنی یەکتر بۆ سەروەری پاراستنی یەکگرتوویی عێراق و یەکپارچەیی خاکی عێراق، هاوکات لەگەڵ یاسا نێودەوڵەتییەکان و بڕیارنامەکانی نەتەوە یەکگرتووەکان. ناوبراو لە درێژەی قسەکانیدا وتی: حکومەت ساڵی یەکەمی خۆی تەواو کردووە لە چوارچێوەی سەکۆی خۆیدا، کە ئەنجوومەنی نوێنەران دەنگی لەسەر دراوە، پێنج ئەولەویەتی داناوە کە نوێنەرایەتی بنەمایەکی بنەڕەتی دەکەن بۆ کاری جێبەجێکردن و کارگێڕی. ئەولەویەتەکان بەرەنگاربوونەوەی گەندەڵی بوون ، کەمکردنەوەی ڕێژەی هەژاری و بێکاری، پێشکەشکردنی خزمەتگوزاری، بەرزکردنەوەی ئاستی ژیان و چاکسازی ئیداری و ئابووری. ئاماژەی بەوەشکرد: بەشێکی زۆری ئەوەی پلانمان بۆ دانابوو لە ساڵی یەکەمی حکومەتماندا بەدیهاتووە، هەروەها بەردەوامین لە بەرزکردنەوەی ئاستی دەستکەوتەکان وجەختیشیکردەوە: پرسی بەرەنگاربوونەوەی گەندەڵیمان کردەتە ناوەڕۆکی پەیوەندییەکانمان لەگەڵ ئەوانی تر . جەختیشی لەوە کردەوە کە

ناتوانرێت پەیوەندییەکی هاوسەنگ دروست بکرێت ئەگەر لایەنی بەرامبەر پارێزگاری لە دزەکانی پارە بکات و نەتەوەی دیکەیان پێبدات و حەشارگە و دەرچە بە پارەکانیان دابین بکات بە ئەوەی وەك ئەوەی پارەی شەرعی بێت بیخەنە بازاڕەوە، ئاماژەی بەوەشکرد: ئەمە لە چوارچێوەی بیرۆکەی (دیپلۆماسی بەرهەمدار)دا جووڵەمان کرد بە ئەوەی ببەتە بنەمایەك بە پەیوەندییەکانمان لەگەڵ وڵاتان، بە شێوەیەك کە بەرژەوەندییە نیشتمانییەکانمان گەرەنتی بکات. ئاماژەی بەوەشکرد : کارمان لەسەر گرنگی گەڕاندنەوەی عێراق ڕۆڵی ناوەندی و سەرەکی خۆی لە ناوچەکەدا کرد، وەك ئەکتەر و خوڵقێنەری ڕووداوەکان، لەبری ئەوەی گۆڕەپانێك بێت بۆ بەتاڵکردنەوەی ململانێکان و یەکتربڕینە سیاسییەکان و ئاماژەیە بە ئەوەی عێراق بووەتە کلیل بۆ چارەسەر و بەشێك نەبێت لە کێشەکە. ئاماژەی بەوەشکرد : لەم بنچینەیەوە پڕۆژەی ڕێڕەوی گەشەپێدانمان دەستپێکرد، کە بیرۆکەکانمان بە یەکگرتنی ئابووری لەنێو گەلانی ناوچەکەدا بەرجەستە دەکات. لە کۆتاییدا وتی: عێراق ئێستا ڕۆڵی خۆی دەبینێت لە پردکردنی پەیوەندییەکان و کارلێکی ئەرێنی نێوان ڕۆژهەڵات و ڕۆژئاوا، هەروەها لە نێوان باکور و باشوور، چونکە پەیوەندییەکی ئابووری و کولتوورییە.